

„Трапезата” на Крали Марко е всъщност жертвеник – добре очертан правоъгълник с размери: 60 см дължина, 40 см ширина и 3 см дълбочина, изсечен върху площадка на челото на скалата с периферно очертаване на правоъгълника с дълбочина около 20 см. „Стъпките” са малки щерни за вода, вероятно потребна при извършване на жертвоприношение. До днес е запазено вярването, че тази вода е лековита и „свята”. Цялата скала е отделена околоръст от останалия скален терен чрез вертикално изсичане с подчертано отвесна стена на изток-югоизток – целенасочено очертаване на култово пространство. Според преданието на около 300 м, в един от крайните селски дворове, има голяма скала (камък), с която Крали Марко е измерил сестра си, тъй като го е ядосала.

Като следвахме модела на фолклорната обредност в селото, ни стана ясно, че с този камък са свързани няколко много важни обрета от местната културна традиция.

Тук се осъществяват обредните излизания на младите по време на Великите пости и най-вече около Св. 40 Мъченици (Младенци, Светиите). Те извършват обредно измиване с водата от стъпките и връзват „нишан” на растящата наблизно шипка. На този ден идват и други хора от селото, извършват същите обредни действия и вземат вода за болни. През Великите пости момите започват от тук да изпълняват моминския обред Буенец – всяка мома, достигнала необходимата възраст, идва на това място сутринта на Тримерошка сряда, измива лицето си с водата от стъпките, връзва червен нишан (конец), изваден от собствена дреха, на шипката и тогава се хваща на буенеца – това е акт на приобщаване към обредния колектив с ясна посветителска същност, чрез който се осъществява социализацията ѝ. Тук се изпълняват и момински игри с обреден характер: *Сечи, сечи месечинка, Ерюменчи позлатенчи, Кальо порталъо*. И още един много важен обред – когато мома от друго село става годеница и снаха в Чокоба, я завеждат на Острия камък, измива се с водата от „стъпките” и връзва червен нишан на шипката. Същото извършват и булките от селото след венчавката – своеобразно представяне (поклонение) пред свещения камък на дедите и приемане на другоселеца за свой.

Сред местното население битуват предания за стари селища в местностите *Юрта, Кованлъка, Шехлари* (Табаков 1911: 600–602).

В района на селото има праисторически селищни могили, надгробни могили, следи от антично селище. Намирани са оброчни плочки на Тракийския конник (Дякович 1924: 138).

Трябва да се изтъкне и още нещо, в което може да се търси връзка между разглеждания топоним, преданията за него, обредната ситуация, свързана с него, и името на селото – *Чокоба*.

Първата част *Чок*- означава ‘множество’. Втората част *-оба* е форма, съществуваща в тюркските езици, и едно от значенията ѝ е ‘група жертвени камъни в чест на духа на планината, жертвена могила, камък на могила’. Севортян сравнява приведената форма с монголското *обу (обо)*, което означа-